Velkommen til UMR-møde for planteavlskonsulenter (Udledningsbaseret MarkRegulering)

Torsdag 8. oktober kl. 8-9

Mødet optages – sluk evt. jeres kamera

Ræk hånden op / Skriv spørgsmål i chatten

Dagsorden:

Kort introduktion
v. Marianne Haugaard-Christensen

Orientering om udledningsgrænserne og
- SGAV´s planlægningsværktøj
- Markvanding
- Kartofler
- Evt.

v. Søren Kolind Hvid

Status Mark Online
v. Karsten Folmer

Spørgsmål & svar

Vær opmærksom på at vores information er et øjebliksbillede, og at vi IKKE har de gældende regler endnu!

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug
SEGES INNOVATION

To vejledninger om UMR i høring - Høringsdetaljer – Høringsportalen – høringsfrist 2. november

SEGES INNOVATION

Supplerende høring af de 3 UMR-bekendtgørelser (høringsperiode 7-27. oktober)

- Regler for opsparing af udledningskvote samt overførsel og konvertering af opsparede efterafgrøder i den nuværende regulering (var ikke færdigudviklet tidligere)
- Regler for landbrugsarealer, der ikke indgår i udvaskningsberegningen (der følger efter Tillægsaftale til Aftale om Implementering af et Grønt Danmark)
- Præciseringer

Find høringsbrev her: Høringsdetaljer - Høringsportalen

SGAV forventer at UMR-bekendtgørelserne offentliggøres 4 uger før ikrafttrædelse (ca. 1 december 2026)

SEGES INNOVATION

Kompensation

- Bekendtgørelse og vejledning forventes i høring i oktober
- Medio oktober forventes offentliggørelse af et foreløbigt kort (med forbehold for faglig konsolidering), der viser tilskudssatserne i intervaller
- I starten af november forventes de endelige data i IMK, hvor man mere præcist kan se de endelige tilskudssatser på de specifikke arealer

SEGES INNOVATION

Planter, Natur og vandmiljø, Økonomi og ledelse

Fejl i udledningsgrænser og planlægningsværktøj

SEGES Innovation vurderer, at der er fejl i de netop offentliggjorte udledningsgrænser og at Planlægningsværktøjet for UMR beregner kvælstofudledningen forkert.

Viden om | 05. oktober 2026 | Antal sidebesøg: 0

Styrelsen for Grøn Arealanvendelse og Vandmiljø (SGAV) offentliggjorde tirsdag den 29. september de udledningsgrænser, der skulle være grundlaget for den ny kvælstofregulering i 2027.

SEGES Innovation har ikke adgang til det bagvedliggende datagrundlag; men ud fra analyser af offentliggjorte udvaskningstal vurderer SEGES Innovation, at der er fejl i datagrundlaget og at udledningsgrænserne derfor er for lave i mange kystvandoplande, og især i oplande med meget husdyrgødning og regulering til braklægningspunktet eller tæt derpå. Her er de offentliggjorte udledningsgrænser formentlig 10-20 pct. for lave.

Braklægningspunkt faktatjekkes - SGAV

Braklægningspunkt faktatjekkes

06-10-2026

Nyhed | Et grønnere Danmark | Landbrug

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø går i dialog med Aarhus universitet for at undersøge nye oplysninger fra SEGES, der kan have betydning for braklægningspunktet i den nye kvælstofregulering

SEGES har peget på, at modellen for beregning af vinterplantedække bør opdateres. Styrelsen er i dialog med SEGES om dette og vil hurtigst muligt opdatere denne del af planlægningsværktøjet.

SEGES INNOVATION

Fejl i udledningsgrænser og planlægningsværktøj

Søren Kolind Hvid, SEGES Innovation

Den 8. oktober 2026

Morgenmøde

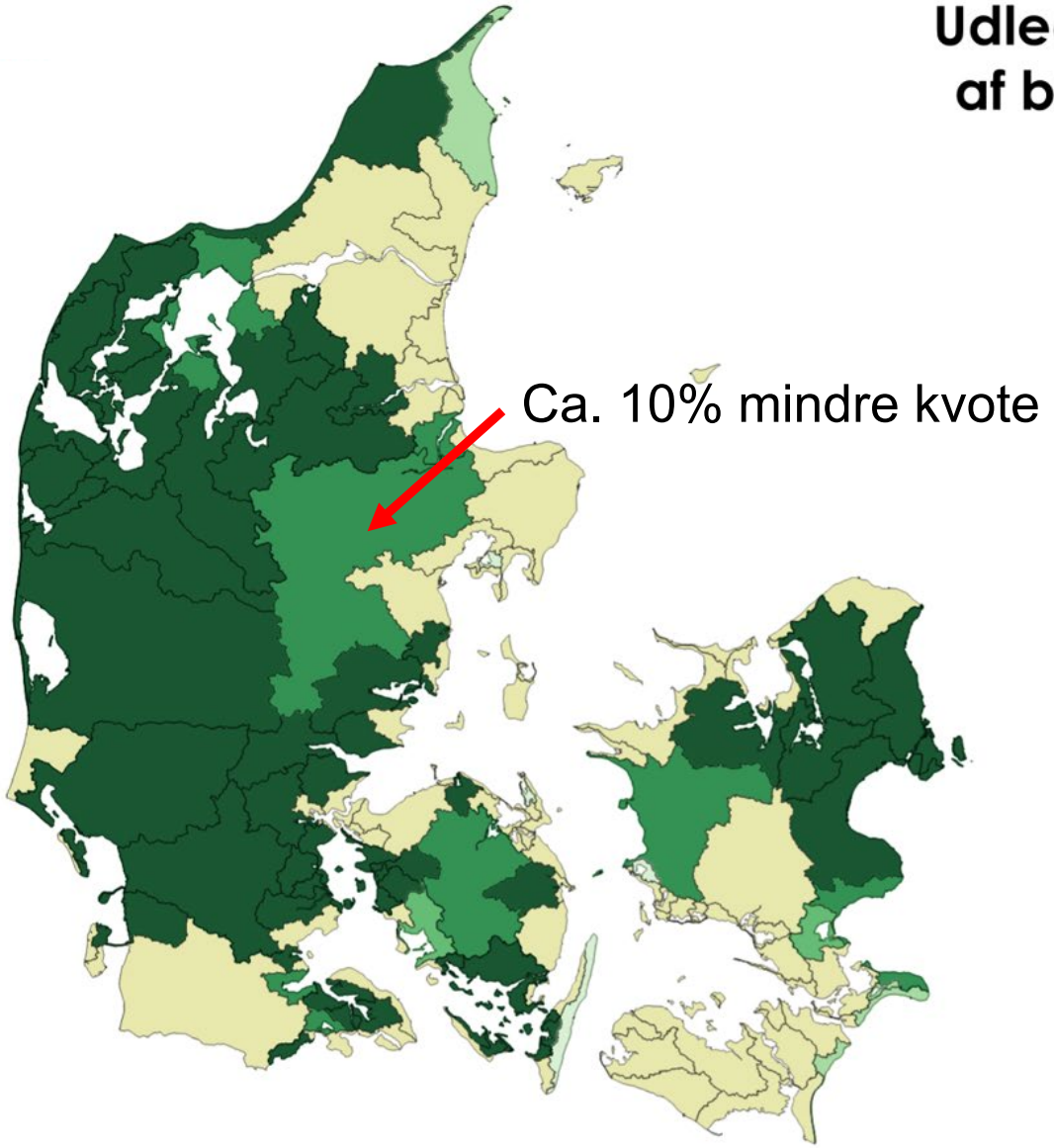
SEGES INNOVATION

Information om fejl d. 5. september

- Fejl i udledningsgrænser
- Fagligt ukorrekt indregning af markvanding i udledningsgrænser
- Fejl i planlægningsværktøjet

SEGES INNOVATION

Udledningsloft i procent af braklægningspunkt

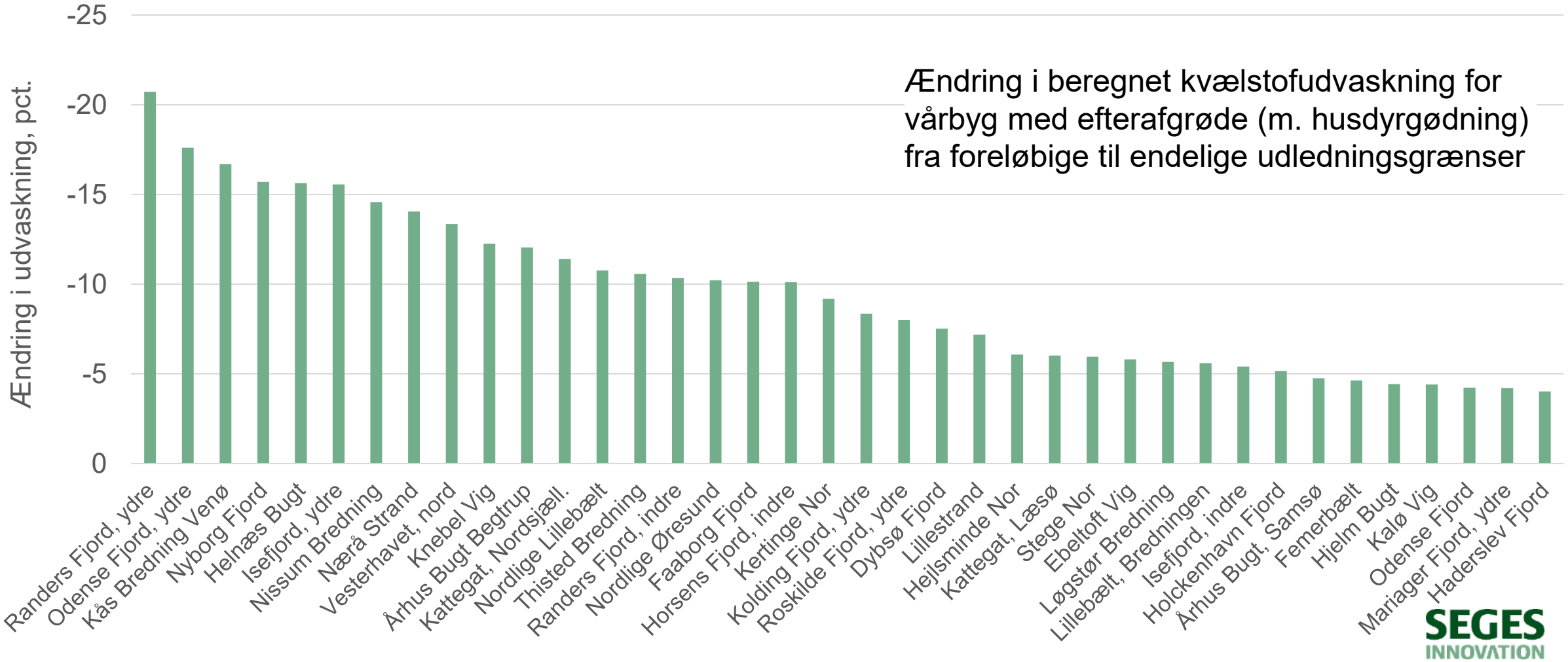

Baseret på udledningsgrænser offentliggjort af SGAV den 29. september.

Umiddelbart ikke de store ændringer vurderet ud fra dette kort!
Men i virkeligheden meget store ændringer i mange kystvandoplande!

SEGES INNOVATION

Lavere udvaskning fra vårbyg med efterafgrøde (VASA) → Lavere braklægningspunkt

SEGES INNOVATION

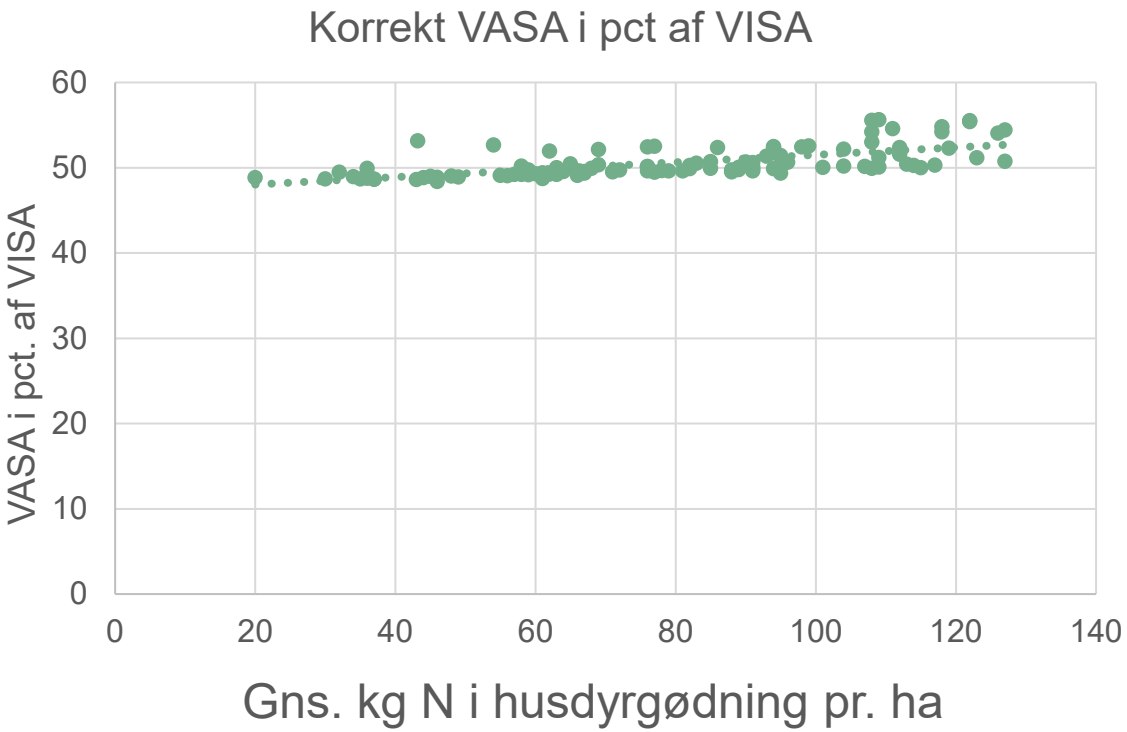
Udvaskning fra vårbyg m efterafgrøde (VASA) i forhold til vinterhvede (VISA)

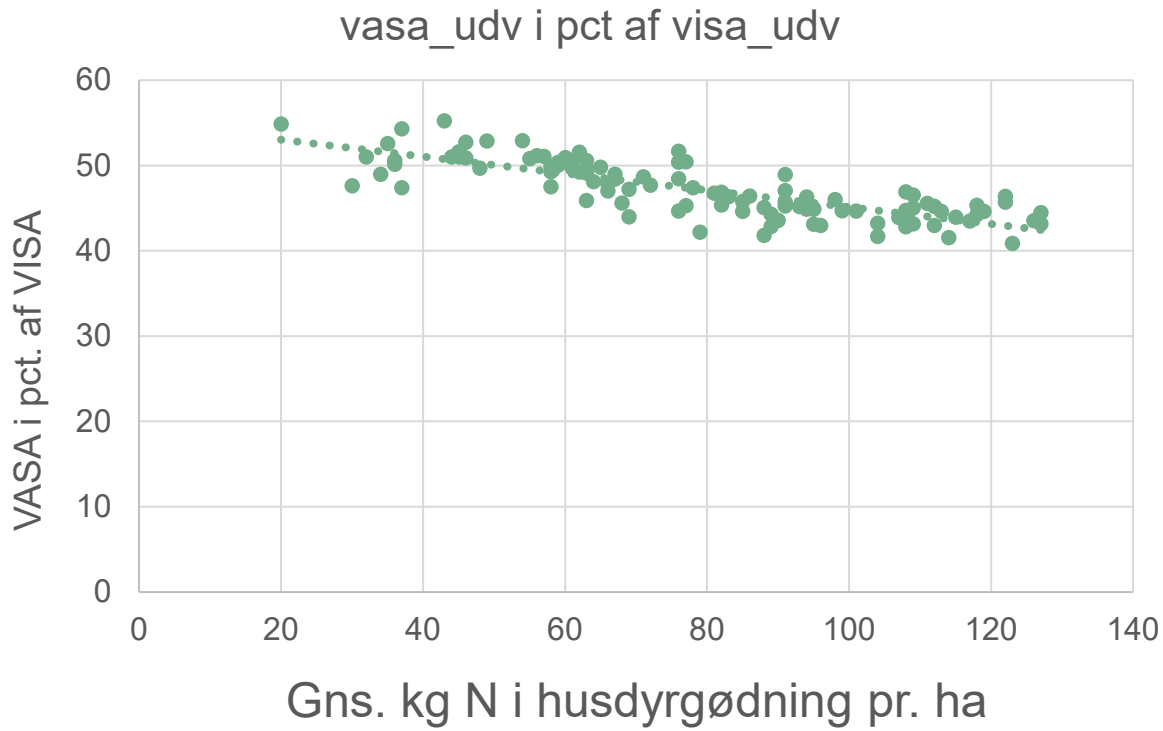
VASA = Udvaskning fra vårbyg med efterafgrøde med husdyrgødning
VISA = Udvaskning fra vinterhvede uden husdyrgødning

Husdyr-gødning kg N/ha	JB3		
	VASA udvaskning kg N/ha	VISA udvaskning kg N/ha	VASA i pct af VISA
0	33,7	65,5	51,4
50	34,4	65,5	52,5
100	35,1	65,5	53,6
150	35,8	65,5	54,7

SEGES INNOVATION

Sammenhæng mellem VASA og VISA i kystvandoplande

VASA = Udvaskning fra vårbyg med efterafgrøde med husdyrgødning
VISA = Udvaskning fra vinterhvede (uden husdyrgødning)

SEGES INNOVATION

Fejl vedr. udledningsgrænser

- 10-20 pct. for lave udledningsgrænser i en del kystvandoplande, især oplande med meget husdyrgødning
- SGAV har sat undersøgelse i gang for at tjekke om der er fejl
  Undersøges ved Aarhus Universitet, som har leveret udvaskningstallene
- Tidshorisont ukendt

SEGES INNOVATION

Markvanding - fagligt forkert med i udledningsgrænser

- Både braklægningspunkt og vinterhvede-udvaskning til kvotefordeling med VISA-model skal beregnes med gældende N-normer
- N-norm for vandet sandjord udeladt i foreløbige udledningsgrænser
- Markvanding med i tillægsaftalen
- Effekt af markvanding er indregnet i braklægningspunktet, men effekten er ikke specifikt tildelt de vandede arealer (3-6 pct. for lave udledningsgrænse)

SEGES INNOVATION

Fejl i planlægningsværktøj (vinterplantedække efter forfrugt)

Forfrugt (2026)	Vinterplante-dække efter forfrugt (efterår 2026)	Hoved-afgrøde 2027	Vinterplante-dække 2027	NUAR kvælstof-udvaskning, kg N/ha	PUMR kvælstof-udvaskning, kg N/ha	Afvigelse pct.
216 Majshelsæd	Bar jord	1 Vårbyg	Efterafgrøder	16	24	54
151 Kartofler	Bar jord	1 Vårbyg	Efterafgrøder	17	26	52
216 Majshelsæd	Bar jord	1 Vårbyg	Vintersæd	35	52	46
151 Kartofler	Bar jord	1 Vårbyg	Vintersæd	38	55	45
216 Majshelsæd	Bar jord	216 Majshelsæd	Efterafgrøder	56	75	34
1 Vårbyg	Vintersæd	14 Vinterrug	Vintersæd	48	62	29
1 Vårbyg	Vintersæd	15 Hybridrug	Vintersæd	49	63	28
1 Vårbyg	Vintersæd	10 Vinterbyg	Vintersæd	50	64	28
1 Vårbyg	Vintersæd	11 Vinterhvede	Vintersæd	54	68	27
160 Sukkerroe	Bar jord	1 Vårbyg	Efterafgrøder	23	25	8
1 Vårbyg	Efterafgrøder	216 Majshelsæd	Efterafgrøder	56	53	-6
216 Majshelsæd	Efterafgrøder	216 Majshelsæd	Efterafgrøder	55	52	-6
260 Kløvergræs	Vinterpløjning	1 Vårbyg	Efterafgrøder	28	24	-13
260 Kløvergræs	Kløvergræs	260 Kløvergræs	Kløvergræs	29	24	-16
1 Vårbyg	Frøgræs udlæg	101 Rajgræsfrø	Vintersæd	32	24	-26
1 Vårbyg	Frøgræs udlæg	101 Rajgræsfrø	Frøgræs	13	7	-49

SEGES INNOVATION

Revurdering af udvaskningen i kartofler

- Sugecellemålinger med kartofler
  13 målinger fra LOOP-marker
  2 målinger fra markforsøg ved Foulum (Havris)
- 8 af de 13 LOOP-målinger er kasseret
  - 6 er udeladt, fordi sugeceller er placeret uhensigtsmæssigt (risiko for overlap ved gødningsudbringning eller over kørespor)
  - 2 er udeladt, fordi der var meget kørsel og afgrødeskade året før kartofler
- 1 af 2 måleår fra markforsøg ved Havris er udeladt pga. ekstrem høj nettonedbør (932 mm)

SEGES INNOVATION

Landovervågningsoplande (LOOP-oplande)

Målinger i landmænds marker med sugecelle siden 1990.

SEGES INNOVATION

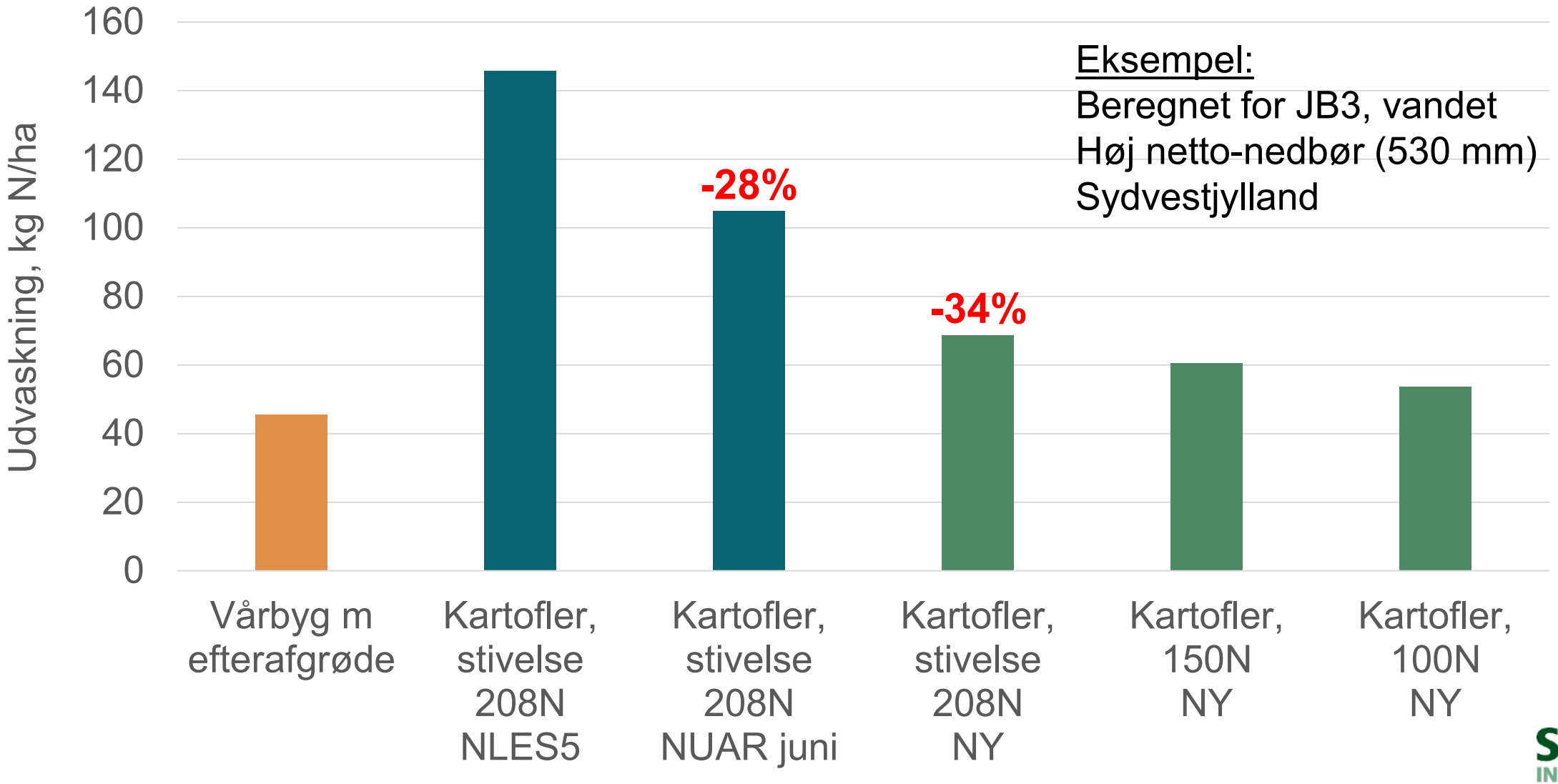
Målt og beregnet udvaskning (6 observationer)

St nr.	JB nr.	År	Kartofler	Tilført N (min.)	Målt udvaskning kg N/ha	NUAR* udvaskning kg N/ha
204	JB1	2002	Spise	130 kg	53	40
204	JB1	2013	Chips	130 kg	29	46
601	JB1	2017	Stivelse	196 kg	91	91
602	JB5	2020	Stivelse	229 kg	64	58
603	JB1	2018	Stivelse	248 kg	76	57
Havris	JB1	2019	Stivelse	196 kg	44	63
Gennemsnit					**60**	**59**

*) Kartofler indgår i gruppe med roer (M7) som hovedafgrøde og med græs (W6) som vinterplantedække.

SEGES INNOVATION

Kvælstofudvaskning fra kartofler

SEGES INNOVATION

Status Mark Online v. c

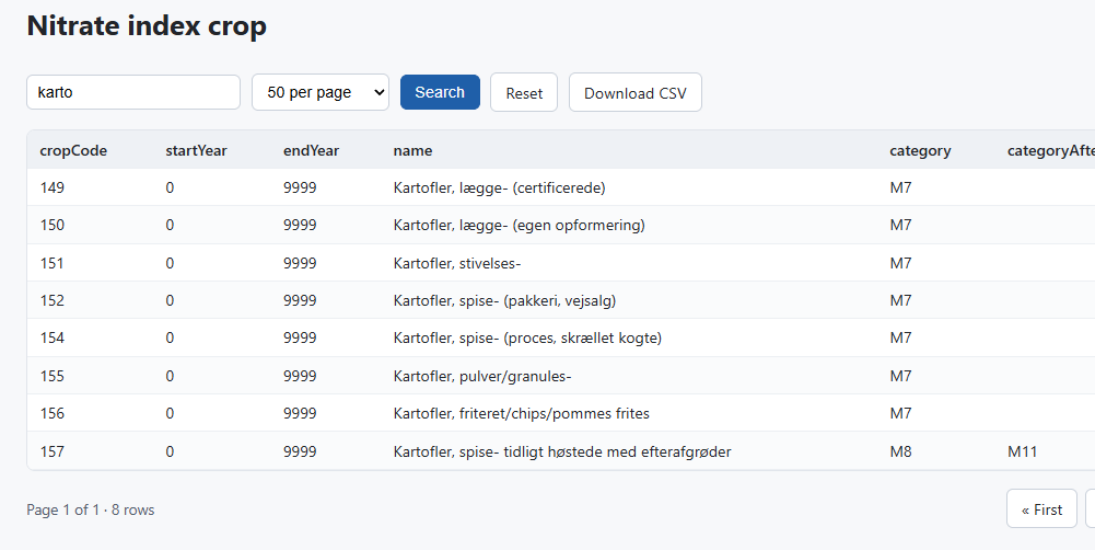
Karsten Folmer

Status Mark Online v. Karsten Folmer

Siden opdatering

- Udledninggrænser opdateret
- Retentionskort opdateret

Kan bekræfte at Kartofler skiftet til M7 og W6

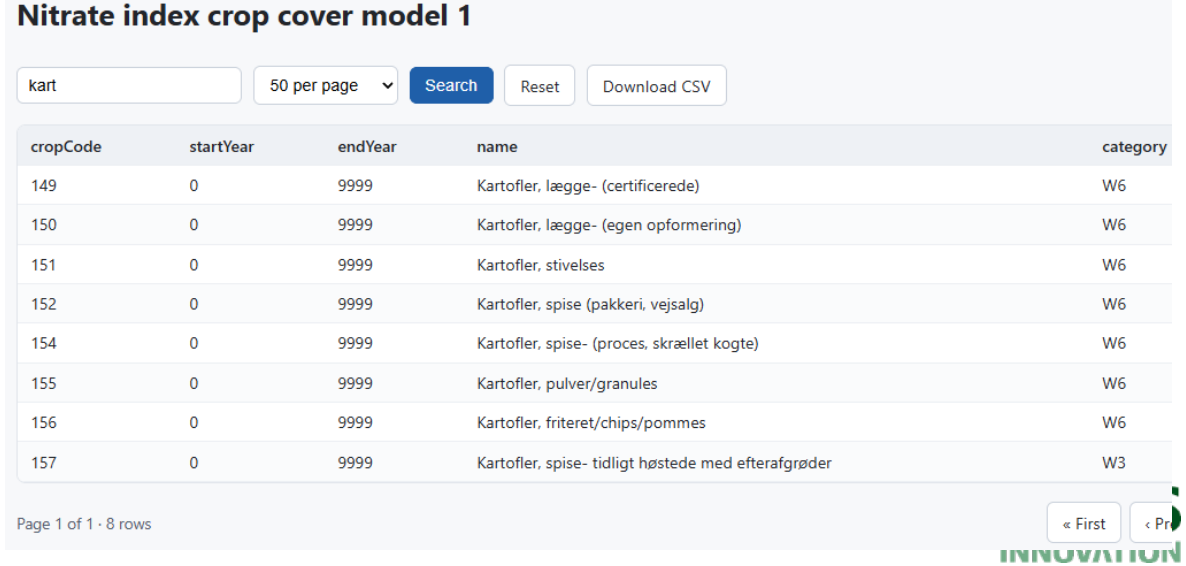
Nitrate index crop

karto | 50 per page | Search | Reset | Download CSV

cropCode	startYear	endYear	name	category	categoryAfte
149	0	9999	Kartofler, lægge- (certificerede)	M7	
150	0	9999	Kartofler, lægge- (egen opformering)	M7	
151	0	9999	Kartofler, stivelses-	M7	
152	0	9999	Kartofler, spise- (pakkeri, vejsalg)	M7	
154	0	9999	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte)	M7	
155	0	9999	Kartofler, pulver/granules-	M7	
156	0	9999	Kartofler, friteret/chips/pommes frites	M7	
157	0	9999	Kartofler, spise- tidligt høstede med efterafgrøder	M8	M11

Page 1 of 1 · 8 rows

« First

Nitrate index crop cover model 1

kart | 50 per page | Search | Reset | Download CSV

cropCode	startYear	endYear	name	category
149	0	9999	Kartofler, lægge- (certificerede)	W6
150	0	9999	Kartofler, lægge- (egen opformering)	W6
151	0	9999	Kartofler, stivelses	W6
152	0	9999	Kartofler, spise (pakkeri, vejsalg)	W6
154	0	9999	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte)	W6
155	0	9999	Kartofler, pulver/granules	W6
156	0	9999	Kartofler, friteret/chips/pommes	W6
157	0	9999	Kartofler, spise- tidligt høstede med efterafgrøder	W3

Page 1 of 1 · 8 rows

« First

I test har vi rettelse der håndterer, at WC2 ændres til WC1 for marker med udlæg.
Rettelsen sker direkte i den fælles **Field Regulation API**

Rettelsen kræver ikke opdatering af MO

Rettelsen vil ikke slå igen Næsgaard før næste opdatering af Næsgaard Mark.

SEGES INNOVATION